

IXe Vergadering van de Vereeniging

VAN

Nederlandsche Tandartsen

gehouden den 13 en 14 Juli 1907 te Utrecht.

Na een openingswoord van den voorzitter wordt het wetenschappelijk deel geopend door den Heer Mink Schol, die een patiënt vertoont met brugwerk met afneembare facings, volgens de methode van Egger.

Daarna vertoont de Heer Rosendaal photo's van een meisje van 16 jaar met gespleten verhemelte en hazelip, bij wie onlangs de linker laterale incisivus door de bovenlip naar buiten was gegroeid, ongeveer een $\frac{1}{2}$ c.M. onder het neusgat.

De Heer Schönwald houdt vervolgens eene lezing over „das Lippenbändchen” (frenulum labii superioris.) Volgens spreker is 't gesepareerd staan van de centrale boven Incisivi bij volwassenen dikwijls een gevolg van een te lage aanhechting van het lippenbandje aan de processus alveolaris. Hierdoor werkt 't bandje, dat dan direct eene voortzetting van de interdentaal papil is als een separeer-elastiek. Snijdt men 't bandje door, dan verergert men den toestand. Slechts 't los prepareren en 't opnieuw vergroeien verhinderen (b.v. door tamponade) kan verbetering brengen. De Heer Schönwald heeft zeer mooie resultaten na deze betrekkelijk eenvoudige operatie verkregen.

De Heer Woronick stelt de vraag of de door den Heer Schönwald aangegeven operatie door den tandarts mag worden ondernomen. De voorzitter is van meening, dat we hier te doen hebben met een tandvleesch-behandeling in verband met anomalie van stand en dat men in dit en dergelijke gevallen de vraag moet stellen of men zich er sterk genoeg voor voelt de operatie ten uitvoer te brengen.

De Heer Schönwald meent ook, dat men in dit opzicht niet te angstvallig moet zijn. Het gebeurt toch meer dat wij ingrijpen in gevallen, die misschien tot het gebied van den chirurg behooren. Zoo beitelde hij onlangs nog een exostose weg, die een patiënt 't dragen van een kunstgebit onmogelijk maakte. Thans functionneert 't gebit naar behooren.

De Heer Switters houdt nu eene lezing over porseleinvulling. Naar aanleiding van deze lezing wijst de Heer Hofkamp op 't veelvuldig voorkomen van porseleinvullingen met rouwrandjes en gelooft dat 't rooken daarop eenen grooten invloed heeft. De Heer Schönwald is van dezelfde meening en zegt daarom bij Heeren rookers geen porselein- maar goudvullingen te maken. De voorzitter geeft aan collega's, die zich pas vestigen, den raad, voorzichtig te zijn in 't plaatsen van porseleinvullingen, omdat zij tot groote desillusies aanleiding kunnen geven. Van geen andere vullingen behoeven wij 't uitvallen zoozeer te vreezen, zegt hij, als van de porseleinvullingen. 't Spreekt van zelf, dat vele collega's 't uitvallen aan technische fouten zullen toeschrijven (wat dan ook in vele gevallen waar zal zijn); maar toch gebeurt 't al te vaak, dat goed passende en met groote zorg geplaatste vullingen na eenige maanden weer uitvallen. Van deze vullingen zijn velen gelegd op plaatsen, waar geen kauwdruk of wrijving van antagonist of neventand is te vreezen. Overkomt ons zoo iets, als we eenige jaren gevestigd zijn en bij onze patiënten in een goed blaadje staan, dan zal men 't uitvallen van een vulling

niet zoo kwalijk nemen; maar iets anders is 't bij pas gevestigden. Zij, gedreven door de zucht tot reclame maken en de porseleinvulling als zoodanig bij uitnemendheid geschikt vindende, zullen maar al te spoedig bemerken, dat een uitgevallen porseleinvulling hunne jonge praktijk in groot gevaar brengt. De verkleuring van de randen kan worden toegeschreven aan verschillende oorzaken. 't Cement aan de rander lost op, waardoor eer smalle spleet ontstaat, die zich kan vullen met rookbeslag, spijsresten, chromogene bacteriën enz. Bovendien kan 't cement van de randen zelf verkleuren b.v. door staal en zwavelpreparaten. De rouwrandjes van porseleinvulling bij damespatiënten kunnen ook 't gevolg zijn van 't rooken. Een zijner vrouwelijke patiënten rookt dagelijks 15 sigaretten. De Heer Snijder zoekt de oorzaak van 't uitvallen van porseleinvullingen voor een deel in de ontkalkende werking, die het dunne zuur reagerende cement (waarmee wij de vulling vast zetten) heeft op den caviteitsbodem. Die bodem wordt verweekt en wordt veerkrachtig. Een geringe druk op de vulling kan dan reeds aanleiding geven tot het losspringen en uitvallen.

De Heer Feenstra constateerde in meerdere gevallen, dat het cement aan de uitgevallen vulling was blijven zitten. Hieruit volgt, dat de verbinding met de wanden was opgeheven, hetgeen pleit voor de bewering van den Heer Snijder.

Hierna volgt een vrij debat over gevallen uit de praktijk en wordt vervolgens de vergadering tot den volgenden morgen verdaagd.

ZONDAGMORGEN.

De Heer Klinckamer houdt een demonstratie over het afdruk nemen met gips.

Een eerste vereischte daarvoor is, volgens dem., een

goed passende lepel. Hij vervaardigt dien voor ieder afzonderlijk geval zelf op de volgende wijze. Bij 't eerste bezoek van den patiënt neemt hij een voorloopigen afdruk met Stents, maakt daarnaar een model en legt daarop een plaatje, ideal-dental base-plate. Wanneer men daarover de blaasvlam laat spelen, zakt het plaatje op het model. Terwijl het nog eenigszins week is, worden de overtollige randen afgeknipt. De aldus gevormde lepel is stevig en wordt gevuld met gips, nadat men vooraf op den achterrand een dun laagje gele was heeft gelegd en neemt hiermede een afdruk. Deze definitieve afdruk wordt in de tweede zitting genomen, terwijl dan tevens de beet bepaald wordt met een intusschen gemaakte beetplaat. Demonstrator wijst er op, dat men — zooals altijd bij 't nemen van gipsafdrukken — goed moet opletten, dat de gips niet naar de keelzijde wordt uitgeperst. Hij beveelt aan met een waslepeltje eventueel aflopende gips weg te nemen.

Terwijl de Hr. K. voor partieele prothesen bij kaken, waarin enkele tanden scheef staan, Stents prefereert, vertoont hij als variatie op het bovenstaande nog een lepel van base-plate voor een kaak, waarin de voortanden nog aanwezig zijn en sterk uitgegroeid zijn. Hij vervaardigt daarvoor een lepel als bovenbeschreven, maar laat de fronttanden vrij, neemt een gipsafdruk en maakt van het vrijblijvende deel een afdruk met Stents, terwijl de lepel met gips nog in situ is. Sprekers resultaten met deze methode zijn zeer gunstig.

Nadat Dem. bij eene patiënte, ter vergadering aanwezig, op de beschreven wijze een afdruk heeft genomen en verschillende vragen heeft beantwoord, behandelt hij enkele punten betreffende de techniek van 't vervaardigen van gouden gebitplaten. In zijn praktijk maakt hij gebruik van Babbitsmetaal. Wanneer dit in den zandafdruk is, legt hij na afkoeling de hand op 't metalen model en keert 't geheel om. Een zachte tik en 't model laat los, hetgeen dan duidelijk te voelen is. Vervolgens kunnen we dan

met de andere hand voorzichtig den zandafdruk van het model afnemen. Op die wijze is men in staat om meerdere modellen in denzelfden afdruk te gieten. Het niet-aansluiten van gouden platen is, volgens spreker, dikwijls een gevolg van het niet diep genoeg uitslaan der rugae. Hij is daarom gewoon de rugae op het gipsmodel te verhoogen. Daartoe laat hij dun aangeroerd cement op het hoogste deel der rugae druppelen, dat dan gelijkmatig langs de hellingen afvloeit. Het naar dit gipsmodel vervaardigd metaal model heeft dus te hooge rugae; maar bij 't slaan van de plaat worden zij weer afgeplat. Voorts beveelt hij aan den achterrand van de plaat op het model te markeeren en te radeeren.

De Heer *Valk* houdt een demonstratie over *Sharp's* methode tot het maken van *Seemless Crowns*. De kroon, welke hij ter vergadering vervaardigt, kan als goed gelukt beschouwd worden. Voorts vertoont hij een serie Röntgenfoto's, waaronder enkele zeer interessante.

De Heer *Addinga* beschrijft een door hem uitgevonden soldeerpincet, waarmede men in staat is, buisjes, bandjes enz., aan elkaar te soldeeren. Spreker erkent, dat 't exemplaar, dat hij in haast voor deze vergadering heeft vervaardigd, nog niet aan alle eischen voldoet. Hij hoopt het instrumentje nog meer te volmaken en ons dan spoedig een beter exemplaar te kunnen toonen.

Huishoudelijk deel van de Vergadering van 13 en 14 Juli 1907.

Ongeveer 9 uur opent de Voorzitter de vergadering, de 1ste die volgens de nieuwe regeling gehouden wordt.

Aanwezig zijn de leden:

*Klinkhamer, Frenkel, Snijder, Kolde-
wijn, Mink-Schol, Hofkamp, Woronick,
Salomons, van Ham, Boelaars, Addinga,*

Mevrouw van Veen Prins, A. Upmeijer, Feenstra, Mej. Roozendaal, Mevr. de Bouvé-Esser, van Dalen, v. d. Linde, Rozendaal, van Nieuwenhoven Helbach, Switters Schönwald en de gast Mej. Bakker van Ommereu.

De Voorzitter zegt, dat 't hem spijt, dat hij betrekkelijk zoo weinig leden ter vergadering ziet. Het moet niet de bedoeling zijn, slechts ter vergadering te komen, als er wat te leeren valt; ieder moet naar zijne beste krachten trachten werkend lid der Vereeniging te zijn. Hij hoopt dat met morgen te beginnen de opkomst grooter moge zijn. Na lezing der notulen en ingekomen stukken, gaat de voorzitter over tot de installatie van de nieuwe leden: de heeren Hofkamp, Upmeijer, Salomons, van Nieuwenhoven, Helbach en Boelaars. Hierna neemt het wetenschappelijk gedeelte van de vergadering een aanvang.

Voortzetting van 't Huish. gedeelte heeft plaats op Zondag 14 Juli na de gemeenschappelijke lunch.

De ledenlijst van dien dag moet nog aangevuld worden met de heeren Valk, v. d. Molen en Polak, en de gast Dr. Bertrams.

De kascommissie brengt verslag uit over de geldmiddelen, die accoord bevonden worden.

Het bestuursvoorstel om een art. 17bis aan 't H. R. toe te voegen, wordt met vrijwel algemeene stemmen aangenomen.

Dit art. luidt: „De leden, die volgens 't Programma „op eene Vergadering eene lezing of demonstratie zullen „houden, en zulks nalaten, zonder kennisgave aan den „secr. vóór den aanvang der vergadering, worden met „f 5.— beboet.”

De wetenschappelijke commissie brengt 't Concept-reglement voor hare bijeenkomsten ter tafel, dat met kleine wijzigingen wordt goedgekeurd.

Als laatste punt komt nu ter sprake een schrijven van de Ned. Tandmeesters Vereeniging, inzake 't organiseeren van een Tandheelkundig Congres, op gezette tijden te houden. Zij vraagt onze medewerking in deze, tevens 2 leden te willen aanwijzen om aan de besprekingen deel te nemen.

Besloten, de zaak aan 't bestuur in handen te geven. Hierna sluit de voorzitter om ongeveer 3 uur de vergadering.